پرسش های آزمون	مدیریت آموزش وپرورش منطقه 3 تهران	
نام و نام خانوادگی:	دبیرستان شاهد فتح	نام دبیر : اسماعیل زاده
آزمون درس : فارسی3		تاریخ برگزاری آزمون :1402/10/12
کلاس / پایه تحصیلی : دوازدهم ریاضی / تجربی	مهر وامضاء مدیر واحد آموزشی	صفحه 3 زمان: 90 دقیقه

اطلاعات مربوط به آزمون : ماهانه ☐ میا نی ☐ پایانی ■ / نوبت اول ■ نوبت دوم ☐ نوبت شهریور ☐

قلمرو زبانی(۷ نمره)

1	**معنی واژه‌های مشخّص شده را بنویسید.** **الف)** در چهار سالگی پشت **قاش** زین نشستم. **ب)** بنشین به یکی کبود **اورند**. **ج) بطّی** در آب روشنایی ستاره می دید.	0/75
2	**در کدام عبارت، واژه‌ای هم‌معنی واژهٔ «روی گرداندن از کسی یا چیزی»** به کار رفته است؟ **الف)** هر گه که یکی از بندگان گنهکار، دست انابت به درگاه حق بردارد. **ب)** ایزد تعالی در او نظر نکند. بازش بخواند باز اعراض کند.	0/25
3	**در گروه کلمه‌های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هر یک را بنویسید.** **« اطراق و توقّف - شیر ارغند – کاذیه وجا کاغذی – آز و هوس - بحت و حیرت»**	0/5
4	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. **الف)** همه از**(بحر - بهر)** تو سرگشته و فرمانبردار. **ب) (حوزه – حوضه) ی حکمت را او گرم و روشن نگاه داشت.**	0/5
5	**در هر یک از موارد زیر یک نادرستی املایی دیده می شود؛ آنها را بیابید و درست هر یک را بنویسید.** **الف)** در خبر است از سرور کائنات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان و سفوت آدمیان. **ب)** پس از عزیمت رضا شاه،همه ی تبعیدی ها رها شدند و به ایل و عشیره خیش بازگشتند.	0/5
6	در گزینه‌های زیر، واژگانی را که در زبان فارسی «هم آوا» دارند، مشخّص کنید. **الف) هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون برمی‌آید مفرّح ذات.** **ب)** هر کسی از ظنّ خود شد یار من // از درون من نجست اسرار من.	0/5
7	**درست یا نادرست بودن هر یک از موارد داده شده را در جدول زیر تعیین کنید.** **الف** — در هر دو مصراع بیت زیر، فعل اسنادی به کار رفته است. سرّ من از ناله ی من دور نیست // لیک چشم و گوش را آن نور نیست. — **درست** / **نادرست** **ب** — در عبارت زیر یک فعل اسنادی به معنای «شد» وجود دارد. پس عشق از بهر این معنی، فرضِ راه آمد. کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد. — **درست** / **نادرست**	0/5
8	دربیت **«ای مشت زمین بر آسمان شو/ بر وی بنواز ضربتی چند»** یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی شناسایی کنید.	0/5
9	**نقش دستوری واژه‌های مشخّص شده را بنویسید.** **«** کاووس کیانی که **کی اش** نام نهادند».	0/5
10	**در عبارت زیر چه واژه‌ای حذف شده است؟ این جزء به چه قرینه‌ای حذف گردیده است؟** **« آیینه ی نگاهت پیوند صبح و ساحل // لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران »**	0/5
11	هر یک از واوهای بیت«کرم بین و لطف خداوندگار // گنه بنده کرده ست و او شرمسار»چه نوع واوی است.	0/5
12	**با توجه به جمله زیر به چهار پرسش پاسخ دهید.** ■ هوای شهر تهران،هوایی نسبتا آلوده است. داشتن آسمان آبی فیروزه ای آرزوی هرشهروند تهرانی است.	1

www.kanoon.ir

	الف) کدام واژه قید صفت است؟ **ب)** کدام واژه صفت صفت است؟ **پ)** کدام واژه مضاف الیه مضاف الیه است؟ **ت)** کدام واژه صفت مضاف الیه است؟	
13	در مصراع زیر«ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» نوع «را» چیست؟	**0/5**
	قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی	
14	**مصراع اول بیت « ..... / زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی** **الف)** وجه خدا اگر شودت منظر نظر **ب)** بنیاد هستی تو چو زیرو زبر شوی	**0/25**
15	**مصراع دیگر هر یک از بیت های زیر را بنویسید.** **الف)** خواب و خورت زمرتبه خویش دور کرد/ آنگه رسی به خویش که..... **ب)** ..... / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران	**0/75**
16	یک آرایه در عبارت زیر پیدا کنید.«همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد/خبرازمن به رفیقی که به طرف چمن است»	**0/5**
17	**در بیت زیر واژه «پرده» با دو معنای ..... و پوشش، سبب آفرینش آرایه ..... شده است.** **« نی، حریف هر که از یاری برید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید»**	**0/5**
18	**در هر بیت آرایه درست را بگزینید.** **الف)** شانه می آید به کار زلف در آشفتگی/ آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس **(اسلوب معادله – حس آمیزی –حسن تعلیل)** **ب)** گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم / بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران **(تضمین –تلمیح – حس آمیزی)**	**0/5**
19	**در بیت«تا چشم بشر نبیندت روی // بنهفته به ابر چهر دلبند»**کدام آرایه شاخص وجود دارد؟	**0/25**
۲۰	در عبارت زیر کدام بخش دارای آرایه تناقض است؟ دلیل خود را بنویسید. **«محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»**	**0/5**
21	**در جمله«یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد» عبارات مشخص شده کدام آرایه را پدید می آورند؛مفهوم آن را بنویسید.**	**0/75**
22	**نام صاحب هر یک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید.** **الف)**روایت سنگرسازان2**(احمد عربلو-عیسی سلمانی لطف آبادی) ب)بخارای من ایل من(محمد بهمن بیگی – باستانی پاریزی)**	**0/5**
23	**از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از «م سرشک» و یک اثر از «سهروردی» بیابید.** **از پاریز تا پاریس – مثل درخت در شب باران – فیه ما فیه – فی حقیقة العشق – تمهیدات**	**0/5**
	قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درك مطلب	
24	**معنی و مفهوم عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید.** در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	**0/5**
25	آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند.	**0/75**
26	آتش است این بانگ نای و نیست باد	**0/5**
27	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است.	**0/75**

www.kanoon.ir

28	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.	0/5
29	بر خلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر، دست و پاگیر نشده بودیم.	0/5
30	دامنم از دست برفت.	0/25
31	رفتم تا قاضی شوم و درخت بیداد را از بیخ و بن براندازم.	0/5

به پرسشهای مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

32 **مفهوم کلّی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد؟** 0/25

«هر کسی کاو دورماند ازاصل خویش / بازجوید روزگـــار وصل خویـش»

الف) «کلّ شَیء یَرجِعُ الی أصله» **ب)** « یا ملائِکتی، قَد استَحیَیتُ مِن عَبدی »

33 عبارت مشخص شده کنایه از چیست؟ **«در دفتر زمانه فتد نامش از قلم.»** 0/5

34 **هر یک از بیت‌های ردیف اول با کدام یک از مفاهیم در ردیف دوم مطابقت دارد؟(1 مفهوم اضافی است)** 0/75

	ردیف نخست	ردیف دوم
	بیت	از چاله به چاه افتادن
الف	صد تیغ جفا بر سرو تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند	ظاهر نشانه‌ای از باطن است
ب	از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم،ناچاربه مارغاشیهٔ حکومت سرهنگها پناه ببرد.	تحمل دشواری برای رسیدن به کمال
پ	سِرّ من از ناله من دور نیست / لیك چشم و گوش را آن نور نیست	معرفت الهی

35 منظور از **«نی»** و **«نیستان»** در بیت‌های زیر چیست؟ 0/5

بشنو این نی چون شکـــایت می‌کـند از جـدایی‌هـــا حکـــایت می‌کند

کــز نیستان تا مـــرا ببریـــده اند در نفیـــرم مـــرد و زن نالیده اند

36 **مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟** 0/25

الف) دلا خموشی چرا؟ چو خُم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، پرده‌پوشی چرا؟

ب) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند

37 **واژه‌های مشخص شده نماد چه مفاهیمی اند؟** 0/5

« ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد »

38 **در بیت زیر، شاعر به کدام پدیده اجتماعی عصر شاعر اشاره دارد؟** 0/25

گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست

39 **در عبارت زیر مقصود از «گل‌های الماس» و «جادّهٔ روشن و خیال انگیز» به ترتیب چیست؟** 0/5

« آن شب نیز ماه با تلألؤ پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد و آن جادّهٔ روشن و خیال انگیزی که گویی یک راست به ابدیّت می‌پیوندد.»

40 **با توجه به عبارت زیر نهایت محبت چه نام دارد؟** 0/25

« محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. عشق خاص تر از محبت است و محبت خاص تر از معرفت است.»

20	**پیروز و شادکام باشید**	

www-karnoon-ir

پاسخ برگ آزمون | مدیریت آموزش وپرورش منطقه 3 تهران

نام و نام خانوادگی: | دبیرستان شاهد فتح | نام دبیر : اسماعیل زاده

آزمون درس : فارسی 3 | تاریخ برگزاری آزمون :1402/10/12

کلاس / پایه تحصیلی : دوازدهم ریاضی / تجربی | مهر وامضاء مدیر واحد آموزشی | صفحه 2 | زمان: 90 دقیقه

قلمرو زبانی(۷ نمره) معنی واژه، املا و دستور				
1	الف)	ب)	ج)	0/75
2				0/25
3				0/5
4	الف)	ب)		0/5
5	الف)	ب)		0/5
6	الف)	ب)		0/5
7	الف)	ب)		0/5
8				0/5
۹	کی:	ش:		0/5
10				0/5
11	«واو» مصراع اول:	«واو» مصراع دوم:		0/5
12	الف) پ)	ب) ت)		1
13				0/5
قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی				
14				0/25
15	الف)	ب)		0/75
16				0/5
17	در بیت زیر واژه «پرده» با دو معنای ..... و پوشش سبب آفرینش آرایه ..... شده است.			0/5
18	الف)	ب)		0/5
19				0/25

www-kanoon-ir

۲۰		0/5
21		0/75
22	الف) ب)	0/5
23	«م سرشک»: «سهروردی»:	0/5
	قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب	
24		0/5
25		0/75
26		0/5
27		0/75
28		0/5
29		0/5
30		0/25
31		0/5
	به پرسشهای مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.	
32		0/25
33		0/5
34	الف) ب) پ)	0/75
35		0/5
36		0/25
37		0/5
38		0/25
39		0/5
40		0/25
	پیروز و شادکام باشید	20

www-kanoon-ir

پاسخنامه آزمون | مدیریت آموزش وپرورش منطقه 3 تهران

نام و نام خانوادگی: | دبیرستان شاهد فتح | نام دبیر : اسماعیل زاده

آزمون درس : فارسی 3 | تاریخ برگزاری آزمون :1402/10/12

کلاس / پایه تحصیلی : دوازدهم ریاضی / تجربی | مهر وامضاء مدیر واحد آموزشی | صفحه 2 | زمان: 90 دقیقه

	قلمرو زبانی(۷ نمره)	
1	**الف)** کوهه زین، برآمدگی جلوی زین اسب (0/25) [درس 9روان خوانی] **ب)** تخت پادشاهی (0/25) [درس5] **ج)** مرغابی (0/25) [درس1 حکایت]	**0/75**
2	**ب) اعراض** [درس1]	**0/25**
3	اتراق (0/25) [درس8] **/ کازیه** (0/25) [درس8]	**0/5**
4	**الف) بهر** (0/25) [درس8] **ب) حوزه**(0/25) [درس9]	**0/5**
5	**الف) صفوت** (0/25) [درس1] **ب) خویش** (0/25) [درس9]	**0/5**
6	**الف) حیات** (0/25) [درس1] **ب) ظن** (0/25) [درس6]	**0/5**
7	**الف) نادرست** (0/25) [درس6] **ب) درست** (0/25) [درس7]	**0/5**
8	**ترکیب وصفی:** ضربتی چند **/ ترکیب اضافی:** مشت زمین (هر پاسخ درست 0/25) [درس6]	**0/5**
۹	**الف) کی: مسند** **ش: مفعول** (هر پاسخ درست 0/25) [درس8]	**0/5**
10	فعل است(0/25)، قرینه معنوی (0/25) [شعر خوانی ص 57]	**0/5**
11	**مصراع اول: عطف**(0/25) [درس1] **مصراع دوم پیوند ربط**(0/25) [درس1]	**0/5**
12	**الف)** نسبتا(0/25) **ب)** فیروزه ای (0/25) [درس8] [درس9] **پ)** تهران(0/25) **ت)** هر، تهرانی (0/25)	**1**
13	بدل از حرف اضافه (0/5) [درس3]	**0/5**
	قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی	
14	**الف)** وجه خدا اگر شودت منظر نظر [درس2]	**0/25**
15	**الف)** بی خواب و خور شوی (0/25) [درس2] **ب)** بازآ که در هوایت خاموشی جنونم (0/5) [درس7]	**0/75**
16	**تشخیص یا استعاره** (0/25)**:از باد سحر همت خواستن** (0/25) [درس3]	**0/5**
17	**پرده**: 1- نت موسیقی (0/25) / جناس همسان (0/25) [درس6]	**0/5**
18	**الف) اسلوب معادله** (0/25) [درس6] **ب) تضمین** (0/25) [درس7]	**0/5**
19	**حسن تعلیل(0/25)** [درس5]	**0/25**
۲۰	**محرم این هوش بی هوش است** (0/25)**: بی هوش نمی تواند محرم هوش باشد.** (0/25) [درس6]	**0/5**
21	کنایه (0/25): انتظار و امید داشتن- ترسیدن. (0/5) [درس8]	**0/75**
22	**الف) عیسی سلمانی لطف آبادی** (0/25) [درس3] **ب) محمد بهمن بیگی** (0/25) [درس9]	**0/5**

www.kanoon.ir

23	**م سرشک: مثل درخت در شب باران** (0/25) [درس7] **/ سهروردی: فی حقیقه العشق**(0/25) [درس7]	**0/5**
	قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درك مطلب	
24	در جهان کهن هر کجا انسان حقیقی وجود داشته باشدآرزو می کنم که عاشق باشد چون عشق دیوانگی و معامله ی پر سودی است.[درس7]	**0/5**
25	حضرت خضر که نماد خوش قدمی است نیز راه وروش رسیدن به مقصود را از راهنما و مرشد عارفان پیدا کرد. [درس8]	**0/75**
26	آوازی که از این نی(مولانا) برمی خیزد، آتش عشق است (0/25) و باد بی ارزش نیست. (0/25) [درس6]	**0/5**
27	کشوری که با توانمندی و امکانات بیگانگان آباد شود باید آن کشور را با اشک مردم ویران کرد؛ زیرا آن کشور همانند ماتمکده است نه کشور. [درس3]	**0/75**
28	کسی می تواند در راه عشق گام بردارد که از خود بگذرد و خودش را نادیده انگارد. [درس7]	**0/5**
29	بر خلاف امروز به ده رفت و آمد داشتیم (0/25) گرفتار شهر و شهرنشینی نشده بودیم. (0/25) [درس9]	**0/5**
30	ازخود بی خود شدم وتعادلم از دست رفت. [درس1]	**0/25**
31	رفتم تا قاضی شوم و ظلم و ستم را (0/25) کاملا نابود کنم. (0/25) [درس9]	**0/5**
32	**الف)** «کلُّ شیءٍ یَرجعُ الی أصلِه» [درس6]	**0/25**
33	فراموش می شود. [درس3]	**0/5**
34	**الف)** تحمل دشواری برای رسیدن به کمال (0/25) [درس8] **/ ب)** از ترس چاله به چاه افتادن (0/25) [درس8] **/ پ)** ظاهر نشانه‌ای از باطن است (0/25) [درس6]	**0/75**
35	**نی:** مولانا **/ نیستان:** جهان معنا (هر پاسخ درست 0/25) [درس6]	**0/5**
36	خاموش مباش و اعتراض کن. [درس5]	**0/25**
37	**مرغ:** عاشق دروغین / **پروانه:** عاشق راستین (هر پاسخ درست 0/25) [درس1]	**0/5**
38	رواج رشوه خواری (0/25) [درس2]	**0/25**
39	**گل‌های الماس:** ستارگان (0/25) **/ جادّهٔ روشن و خیال انگیز:** کهکشان راه شیری (0/25) [درس9]	**0/5**
40	عشق [درس7]	**0/25**
	پیروز و شادکام باشید	**20**